

чинником впливу на науково-технічний прогрес і технологічні досягнення цих країн. Звичайно, якість вищої освіти досягається застосуванням якісних освітніх програм, науковими дослідженнями, належним кадровим та матеріально-технічним забезпеченням, наявністю системи контролю за освітнім процесом тощо, але стимулювання самостійної роботи суб'єктів навчання є запорукою отримання позитивних результатів [4].

Оскільки Україна обрала європейський вектор політичного та соціально-економічного розвитку, приєдналася до Болонського процесу і прагне посісти гідне місце в єдиному європейському освітньому просторі, вона має активно впроваджувати напрацьовані світовою практикою методи самостійної роботи студентів. Вони повинні стати не засобом своєрідного рятування освіти в умовах екстремальної ситуації карантину, а цілком нормальним компонентом цілісної системи застосовуваних у вітчизняній вищій школі інноваційних педагогічних технологій. При цьому такий компонент повинен відігравати одну з ключових ролей в досягненні цілей освіти [3].

Разом з тим, організація і реалізація самостійної роботи студентів мають розглядатися і як вкрай відповідальний різновид професійної діяльності самого педагога. Як пише з цього приводу Ю.Ф. Зіньковський, «викладач зобов'язаний створити відповідні умови для виконання самостійної роботи студентів. Для цього потрібен підвищений рівень мотивації виконання цих робіт, чітке визначення їх зв'язку із майбутньою практичною діяльністю, тому що студенти ефективно засвоюють те, чого хочуть навчитися» [2, с. 804].

Таким чином, розвиток і постійне удосконалення цілей, змісту і характеру самостійної роботи студентів мають стати одним із стратегічних напрямків розвитку вищої освіти України, передумовою її майбутнього процвітання.

Список використаних джерел:

1. Белова Л.О., Бульба В.Г., Поступна О.В. Стан і проблеми здійснення управління якістю освіти та освітньої діяльності в Україні: експертне оцінювання. Теорія та практика державного управління. 2018. Вип. 2. С. 8–17.
2. Зіньковський Ю.Ф. Самостійна робота студентів. Енциклопедія освіти. Академія педагогічних наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 803–804.
3. Пономарьов О.С. Самостійна робота студентів в системі педагогічних технологій. Сучасні педагогічні технології в освіті: Збірник наук. праць. Харків: НТУ «ХП», 2016. С. 140–149.
4. Хворостяна Н.В., Великжаніна М.В. Аналіз основних чинників, які забезпечують якість освіти. Економіка і регіон. Полтава: Полт. НТУ. 2012. №3 (34). С. 25–29.

ІННОВАЦІЇ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Кравченко І.П.
(Полтава, Україна)

Встановлено, що проблема якості професійної підготовки фахівців завжди зберігала свою актуальність, що є критерієм відповідності потребам суспільства. У розвитку сучасної системи підготовки фахівців і підвищенні її якості, ключовою ланкою є процес формування життєвих і професійних ціннісних орієнтацій, які обумовлюють появу інноваційних форм організації навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Актуальність дослідження полягає у вивченні стану готовності викладачів вищих навчальних закладів до формування професійних компетенцій у майбутніх фахівців з фізичної реабілітації професійна діяльність яких буде спрямована на роботу з відновлення здоров'я.

Вагомий внесок у розробку окремих аспектів щодо професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах розглядають вітчизняні і зарубіжні вчені-практики: Н.О. Белікова, Ю.О. Лянной, Л.П. Сущенко, J. Gotlib, C. Justice та ін.

Загалом теоретичні дослідження зростання науково-технічного потенціалу та ролі інновацій показали, що педагогічна інноватика, яка набула поширення в освіті, включає ідеї, методи, технології, комплекс елементів, які несуть прогресивні засади; творчий пошук; оригінальне вирішення педагогічних та навчальних проблем.

Мета дослідження полягає у характеристиці інновацій у професійній діяльності викладачів вищих навчальних закладів у процесі підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації.

Ще В. Сухомлинський наголошував: «Ми маємо справу з самим тяжким, безцінним, самим дорогим, що є у житті, – з людиною. Від нас, від нашого уміння, майстерності, творчості, мудрості залежить її життя, здоров'я, розум, характер, воля, громадянське та інтелектуальне обличчя, її місце та роль в житті, її щастя».

Інновації в професійній діяльності викладачів вищих навчальних закладів у процесі підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації пов'язані з розвитком творчого потенціалу педагогів, їх здатності до планування та реалізації педагогічних нововведень на основі ретроспективного аналізу власного педагогічного досвіду, які спрямовані на підвищення якості вищої освіти фахівців сфери реабілітаційних послуг.

Соціально-економічні зміни на сучасному етапі розвитку України закономірно вимагають удосконалення всіх галузей економіки, а отже – й освіти. Прагнення до інтеграції у світову спільноту ставить перед педагогікою завдання створення нових концепцій, які враховували б соціальні реалії сучасності. Освіта сьогодення покликана забезпечити молоді необхідні компетентності для особистісного розвитку, участі в процесах розбудови суспільства, адаптації до сучасного ринку праці, використання свого потенціалу впродовж життя.

Сучасна педагогічна наука характеризується пошуком інновацій, спрямованих на створення умов формування і розвитку цілісної, творчої, вільної особистості, здатної до соціалізації, адаптації й самореалізації в суспільстві, а також розкритті суті інноваційних підходів у навчальному процесі та врахуванні основних компонентів впливу на їх реалізацію. Загальний характер освітніх реформ в Україні пов'язаний насамперед із інноваційними тенденціями розвитку освіти. Педагогічна інноватика, яка набула поширення в освіті, включає ідеї, методи, технології, комплекс елементів, які несуть прогресивні засади; творчий пошук; оригінальне вирішення педагогічних та навчальних проблем.

У сучасній системі національної освіти поступово створюються умови для особистісного розвитку майбутніх фахівців, їх індивідуальності і творчих здібностей, набуття досвіду практичної діяльності для самовизначення і самореалізації. Однією з важливих умов для формування набору професійних компетенцій майбутніх фахівців є готовність викладача до цієї діяльності.

Роль університетів в інноваційному процесі, на думку А.О. Карпова, «полягає не тільки в постачанні на технологічні ринки науково-дослідної продукції, але і виховання фахівців інноваційного типу, які володіють компетенціями, що забезпечують перехід від досліджень до розробок з подальшою їх комерціалізацією» [4, с. 38]. На думку вченого, «університет може стати глобальною комунікаційною ланкою в інноваційному процесі, партнерські відносини з якими здатні не тільки забезпечити виробничі структури новими ідеями, технологіями і пристроями, але і запропонувати їм перспективну творчу особистість разом з вже створеною майбутньою інтелектуальною продукцією» [4, с. 38].

Для з'ясування окремих аспектів готовності викладачів вищих навчальних закладів до професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до роботи з

відновлення здоров'я спортсменів було проведено анкетування викладачів навчальних закладів.

Результати опитування вказують на те, що у сучасних умовах організації та проведення навчально-виховного процесу професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до роботи з відновлення здоров'я спортсменів, застосування самостійної форми роботи студентів у вивченні фахових дисциплін для їх професійної підготовки є частково ефективною, про що свідчать відповіді викладачів більшості навчальних закладів.

Аналіз результатів опитування викладачів про застосування в організації навчально-виховного процесу дистанційної форми навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до роботи з відновлення здоров'я спортсменів свідчить про те, що близько третини 29,2% викладачів ВНЗ, які взяли участь у дослідженні, вбачають недоцільним застосування цієї форми навчання. На думку більшості опитаних фахівців (53,4% викладачів), найбільш раціональним є поєднання традиційної стаціонарної форми організації та проведення навчально-виховного процесу з поєднанням деяких елементів дистанційної форми.

Інноваційна педагогічна діяльність пов'язана з відмовою від стереотипів у навчанні, створює нові нормативи особистісно-творчої, індивідуально спрямованої діяльності педагога, розробляє педагогічні технології, що реалізуються в цій діяльності. Особливо важливим це стає нині, коли пріоритетом державної політики є оптимізація професійної підготовки з акцентуванням не на оцінці процесу навчання, а на результаті, не на тривалості навчання, а на його якості.

Список використаних джерел:

1. Адольф В.А. Инновационная деятельность педагога в процессе его профессионального становления: монография / В.А. Адольф, И.Ф. Ильина. – Красноярск: Поликом, 2007. – 192 с.
2. Белікова Н.О. Підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності: теорія та методика : монографія / Наталя Олександрівна Белікова. – К.: ТОВ «Козарі», 2012. – 584 с.
3. Грибан В.Г. Валеологія : навч. посібник для студентів ВНЗ. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 256 с.
4. Карпов А.О. Открытые инновации высшее образование / А.О. Карпов // Высшее образование в России. – 2013. – №3. – С. 37–44.
5. Лянной Ю.О. Професійна підготовка магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах України / Ю.О. Лянной // Science and Education a New Dimension pedagogy and psychology. – 2015. – Budapest, 111 (29). – Issue 57. – С. 39–42.
6. Орешкова С.П. О готовности преподавателя технического вуза к формированию профессиональных компетенций бакалавров / С.П. Орешкова, Е.Б. Ерцкина // Фундаментальные исследования. 2011. №12-1. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/o-gotovnosti-prepodavatelya-tehnicheskogo-vuza-k-formirovaniyu-professionalnyh-kompetentsiybakalavrov> (дата обращения: 02.03.2017).
7. Сущенко Л.П. Розвиток Здібностей майбутніх фахівців з фізичної реабілітації в процесі фахової підготовки / Л.П. Сущенко // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Східноєвроп. Нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А.В. Цьось, С. П. Козіброцький. – Луцьк : Східноєвроп. Нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2015. – № 3(31). – С. 52–55.
8. Justice C., Rice J., Warry, W., & Laurie, I. Taking inquiry makes a difference – a comparative analysis of student learning. *Journal of Excellence in College Teaching*, 2007. 18(1), pp. 57–77.